

מטעמי תורת זזיים

פרשת תצוה – גלגול נשמת יחזקאל הנביא

הקב"ה ביקש מיחזקאל הנביא שיתנבא לעם ישראל על צורת בית המקדש השלישי שנאמר "אֲתָהּ בְּן אָדָם הִגֵּד אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל אֶת הַבַּיִת וְיִכְלְמוּ מַעֲוֹתֵיהֶם וּמִדְּדוּ אֶת תְּכָנִיתָ: וְאָם יִכְלְמוּ מִכָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וְתִכּוּנֹתָ וּמוֹצְאָיו וּמוֹבְאָיו וְכָל צוּרְתוֹ וְאֶת כָּל חֻקֵּיהֶם וְכָל צוּרְתוֹ וְכָל תּוֹרָתוֹ הוֹדַע אוֹתָם וּכְתַב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת כָּל צוּרְתוֹ וְאֶת כָּל חֻקֵּיהֶם וְעָשׂוּ אוֹתָם: זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת עַל רֹאשׁ הַהָר כָּל גְּבֻלוֹ סָבִיב סָבִיב קִדְשׁ קִדְשִׁים הִנֵּה זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת" (יחזקאל מג, ג-ב). ה' מַכְנֶה תְּמִיד אֶת יִחְזָקְאֵל הַנְּבִיא בִשְׁם "בְּן אָדָם" (יליקוטי נביאים' להארי"י ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך') כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּן אָדָם עֲמֹד עַל רִגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְּךָ" (יחזקאל ב, א) וְכֵן "בְּן אָדָם כָּתַב לְךָ אֶת שֵׁם הַיּוֹם אֶת עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סִמְךָ מִלְּךָ בְּכָל אֵל יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" (יחזקאל כד, ב), וְכֵן "בְּן אָדָם הִנְנִי לְקַח מִמֶּךָ אֶת מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגְפָּה וְלֹא תִסְפַּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלֹא תִבּוֹא דְמַעַתְךָ" (יחזקאל כד, טז).

ויש להבין, מדוע ה' יתברך לא קרא ליחזקאל הנביא בשמו אלא בשם 'בן אדם', דבר שלא עשה עם אף נביא אמת אחר בישראל?

קין התקנא על אשתו היתירה של הבל אחיו ובשבילה הרג אותו

אדם הראשון אכל מעץ הדעת שנאמר "וַתֵּרָא הָאֱשֵׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תִאְוָה הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמַד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִישֶׁהָ עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ" (בראשית ג, 1). **בעקבות מעשה האכילה אדם הראשון ראה כמה טיפות של קרי** (יתנופה חיים' לרי' חיים פאלאגני על ספר יחזקאל סעיף ה סימן ו ד"ה 'ואומר אהה' בשם הארי"י ז"ל), **ומיד אחר כך היה עם חוה אשתו** (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם', יתנופה חיים' לרי' חיים פאלאגני על ספר יחזקאל סעיף ה סימן ו ד"ה 'ואומר אהה' בשם הארי"י ז"ל) **והטיפות של קרי התערבבו עם הטיפה הראשונה אשר ממנה היה צריך להיוולד קין שהיה הבכור, כי הענין היה סמוך ורצוף זה לזה** (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם', יליקוטי נביאים' להארי"י ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה אמנם דע) **ואז נולד קין שנאמר "וַהֲאָדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה"** (בראשית ד, א). **ואילו הבל נולד מטיפה אחרת של אדם הראשון שנאמר "וַתִּסְּף לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל" (בראשית ד, ב)** (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם').

קין הביא לה' מנחה משאריות של זרע פשתן שנאמר "וַיְהִי מִקֵּץ יָמָיִם וַיֵּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה" (בראשית ד, א). **הבל אחיו הביא כבשים מובחרים שעדיין לא נגזזו לצמר להקריבם עם צמרם המשובח כפי שנאמר "וַהֲבֵל הִבִּיא גַם הוּא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ וּמִחֻלְבָּהוּ וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הָבֶל וְאֶל מִנְחֹתוֹ" (בראשית ד, ד)** (פרקי דרבי אליעזר' פרק כא). **מנחתו המשובחת של הבל התקבלה אך לא מנחת קין. דבר זה חרה מאוד לקין שנאמר "וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הָבֶל וְאֶל מִנְחֹתוֹ: וְאֶל קַיִן וְאֶל מִנְחֹתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל קַיִן לְמָה חָרָה לְךָ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ" (בראשית ד, ד-ו).** **אמנם עיקר המריבה שעשה קין עם הבל אחיו לא היה על כך אלא על תאומוה יתירה שנולדה עם הבל (יעירות דבשי' לרי' יהונתן אייבשיץ חלק ב' ט' בטבת ד"ה ולהבין יותר), כי קין נולד עם תאומוה אחת ואילו הבל אחיו נולד עם שתי תאומוה (בראשית רבה' כב, א), וקין טען שהוא הבכור לכן מגיע לו התאומוה היתרה (יליקוטי שושנים' לרי' שמשון מאוסטרופולי ד"ה תקח צפורה צור ותכרות) לשאת אותה לאשה.**

קין נתן עיניו בתאומוה היתרה של הבל (זוהר פרשת בראשית דף נד ע"ב ד"ה ויבא קין מפרי האדמה, 'מגלה צפונות' על התורה' למחבר' שבט מוסר' חלק א דף יח ע"ב ד"ה אמנם נראה) **שאכן היתה לה שייכות גדולה אליו אך היא לא היתה אשתו** (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה גם בזה תבין, יליקוטי נביאים' להארי"י ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה ותנה יחזקאל). **ומתוך כך הריב ביניהם הלך והתגבר עד שנאבקו האחים זה עם זה. אז קין קפץ על הבל בכל כוחו ונשך אותו** (הרמ"ד וואלי ספר בראשית פרק ד על הפסוק 'ויאמר קין אל הבל אחיו') **על ידי פיו** (מראות יחזקאל' לרי' יוסף חיים מבגדד הובא בסוף ספר 'עוד יוסף חיי' דרשות סימן כד דף י' ד"ה בן אדם הנני) **כדי לגזול ממנו את אחותו התאומוה** (בגדי אהרן' לרי' אהרן דרשן תאומוים פרשת שמות דף ב ע"א טור א ד"ה אמנם הענין הוא) **שהתקנא בה** (יבט עין' לרי' אברהם דב מאוריטש מוזיאמיר פרשת פנחס דף ק"א ע"א טור א ד"ה עוד נ"ל בפרש"י) **כפי שנאמר "וַיְהִי בְהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ"** (בראשית ד, ח) (הרמ"ד וואלי בראשית פרק ד על הפסוק 'ויאמר קין אל הבל אחיו') (להרחבה בענין מיתת הבל על ידי קין ראה אחד ממאמריו לפרשת וארא – יגלגולו של פרעה הרשע).

הקב"ה הקיש על קנקנו של קין "וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל קַיִן אֵי הָבֶל אָחִיךָ" (בראשית ד, ט) (בראשית רבה' יט, יא) **אך מצאו מקולקל** (מראות יחזקאל' לרי' יוסף חיים מחבר הבן איש חי דף ו ד"ה ונראה לכן קראו בן בוזי) **כי ענה לו "לא ידעתי השמר אחי אֲנֹכִי" (בראשית ד, ט)** (בראשית רבה' יט, יא). **הבל נהרג בג' בטבת ובמשך שבעה ימים היה קין בנידויו, עד יום י' בטבת שאז עשה את עיקר תשובתו ונעתר לו ה' וקללו לכפרת עוונו "וַעַן נָגַד תְּהִיָּה בְּאָרְצְךָ" (בראשית ד, י)** **לכפר עוון ולכלות פשע** (יעירות דבשי' לרי' יהונתן אייבשיץ חלק ב' ט' בטבת ד"ה ולהבין יותר). **קין שהיה בכור (ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה גם בזה תבין, 'ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל פרק כג ועמה את הכהונה שהיתה מסורה לבכורות (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה עוד טעם אמר). ומאז הקב"ה תלה אותו ברפיון (בראשית רבה' כב, יב) כלומר שהיה מרופף להלוח ביסורים (אשד הנחלים' על בראשית רבה' כב, יב בשם רש"י) ולהיות נע ונד. כשבא שעת המבול הוא נשטף (בראשית רבה' כב, יב) ועמו גם כל הדור ההוא שהיו מבניו (שער הפסוקים' להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם') שנאמר "וַיִּמַח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" (בראשית ז, כג) (בראשית רבה' כב, יב). והפסוק גם רומז על קין שנאמר בו "וַיִּקַּם קַיִן" (בראשית ד, ח) (נזר הקודש' על בראשית רבה' כב, כב סוף סעיף כז). וכן "הַיְקוּם" בגמטריא 'קין' עם הכולל (יליקוטי נביאים' להארי"י ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך').**

הוצאת הספר 'מטעמי תורת חיים' מתעכבת מספר שבועות בגלל המלאכה המרובה של הכנת מפתח הערכים המפורט אשר נוסף על פי בקשת הקוראים. אנו מזדריים בענין ככל הניתן וא"ה ובלו נדר כאשר הספר ייצא לאור נודיע לרבים. יישר כוח לכל המסייעים והממתנים!

נשמתו של קין התגלגלה ביחזקאל הנביא ונתקנה על ידו

יחזקאל הנביא היה משורשו של קין (ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך', ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גים לך, ישער הגלגולים: להאריי ז"ל הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא) **גלגול נשמתו** (דברים אחדים: להחיד"א דרוש כט ד"ה 'עט בשם גורי האריי ז"ל, 'אהבת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ תחילת הפטרת ויגש בשם האריי ז"ל) **ובא לתקן את העוון** (מראות יחזקאל: לר' יוסף חיים מבגדד סימן כד דף י' ד"ה בן אדם הנני) **בחלק הטוב שבקין** (מראות יחזקאל: דף ו' ד"ה ונראה לך קראו בו בויז). **והיה מקורו גם מאותן טיפות קרי של אדם הראשון שקודם לידת קין** (ישער הגלגולים: הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא, ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה ועוד להורות, 'קלהת יעקב' ערך י"ח ד"ה יחזקאל) **אשר התערבבו עם הטיפה שנולד ממנה קין** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם', 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה אמנם דע). **ומטעם זה יחזקאל היה נקרא בשם "בן אדם"** שנאמר **"אֵתָהּ בֶן אָדָם הִגַּד אֶת הַגְּדָלָהּ אֶת הַיִּשְׂרָאֵל אֶת הַבְּיָתָה וְיִפְלְמוּ מַעֲוֹנוֹתֶיהֶם"** (יחזקאל מג, ז) **כי הוא היה קין בנו של אדם הראשון ממש** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם', 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך', 'נחל שורקי' להחיד"א על הפטרת פרשת תצוה אות א, 'ספר הליקוטים: להאריי ז"ל סימן ה' ד"ה ויגש דהע"ה), **וגם משום שהיה מהטיפות הראשונות של אדם הראשון שהיו בלי אשה** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה 'ועוד להורות' ועיי"ש).

דבר זה נרמז בתחילת דבריו של יחזקאל הנביא בפסוק **"וַיְהִי בְּשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעִי בְּחַמְשָׁה לַחֹדֶשׁ וְאָנֹכִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָהּ עַל נְהַר כְּבָר"** (יחזקאל א, א), שאם עושים את אותיות התיבה **"הגולה"** במילוי כך **ה'י גימל ויו למד ה'י** אזי אותיות המילוי יוצאות בגמטריא 'קין'. ולזה אמר יחזקאל **"וְאָנֹכִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה"** כלומר **"אָנֹכִי"** שורש קין שרמוז **בתוך אותיות "הגולה"**. אך אני גם הייתי **"כְּבָר"** קודם לכן מאותן הטיפות הראשונות של אדם הראשון שהיו קודם שנולד קין ואשר מקור מוצאם נקרא בשם **"נְהַר"** (מראות יחזקאל: דף ו' ד"ה ועוד נראה לי בסי"ד). הנביא היה נקרא בשם **"יְחִזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכְּהֵן"** כפי שנאמר **"הֲיָה הִיָּה דְבַר יְהוָה אֶל יְחִזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכְּהֵן בְּאֶרֶץ כְּשָׂדִים עַל נְהַר כְּבָר וַתְּהִי עֲלָיו שָׁם יַד יְהוָה"** (יחזקאל א, א), כי כוונתו יתברך לרמוז שתיקן את חלק הטוב שבקין, לכן התיבה **"בוזי"** מתחלקת לשתיים **"בו-זי"** כלומר יש בו **"זי"** שהוא גמטריא **"טוב"** כנגד שורש הטוב של קין (מראות יחזקאל: דף ו' ד"ה ונראה לך קראו לו). וכיון שהגיע נשמתו מקין אשר **כפר** בהקב"ה לכן רמזו רבותינו ואמרו **"יחזקאל דומה לבן כפר שראה את המלך"** (ראה גמי' חגיגה דף יג ע"ב בשם רבא) (מסכתות יעקב: לר' יעקב פרוז ישעיה סימן ו' דף כו ע"ב טור א ד"ה וגם באמרו).

וכיון שקין היה תלוי ברפיון בעקבות החטא שלו, לכן בעת תיקונו ביחזקאל אמר לו הקב"ה שיעמוד על רגליו שנאמר **"וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְּךָ: וַתְּבֹא בִי רוּחַ כְּאֶשֶׁר דָּבַר אֵלַי וַתַּעֲמֵדְנִי עַל רַגְלִי וְאָשְׁמַע אֶת מְדַבְּרֵי אֵלַי"** (יחזקאל ב, א-ב) (ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך', ישער הגלגולים: להאריי ז"ל הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא), **כי על ידי יחזקאל הנביא נעשה לקין יכולת להתחזק ולהתקומם ברגליו שהם אלו המקימים את האדם** (ישער הגלגולים: להאריי ז"ל הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא). **והיות והתחזק הרפיון של קין על ידי יחזקאל הנביא לכן הוא נקרא 'יחזקאל'** (ישער הגלגולים: להאריי ז"ל הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא, 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך', 'יחזקאל בן אדם' ספר יחזקאל פרק ב' ד"ה בן אדם עמוד על רגליך בשם האריי ז"ל, 'דברים אחדים: להחיד"א דרוש כט ד"ה יונקדים מ"ש גורי האריי ז"ל בשם גורי האריי ז"ל) **שהוא לשון 'חיזוק'** (ספר הליקוטים: להאריי ז"ל ספר ישעיה סימן לח ד"ה וי"ל דמאי, 'יחזקאל בן אדם עמוד על רגליך בשם האריי ז"ל) **'ו'חזוק', להורות שקין נתחזק על ידו** (ישער הגלגולים: להאריי ז"ל הקדמה לו ד"ה יחזקאל הנביא) **אחרי שהיה תלוי ברפיון בגלגול קודם** (ספר הליקוטים: להאריי ז"ל ספר ישעיה סימן לח ד"ה וי"ל דמאי).

כל הנביאים לא יכלו לעמוד על רגליהם בשעה שקיבלו את מראה הנבואה למעט משה רבינו שהיה יכול להתנבאות מעומד. **אמנם ליחזקאל הנביא הקב"ה כן נתן כוח לעמוד על רגליו ולקבל את דברי הנבואה שנאמר **"עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְּךָ"**** (יחזקאל ב, א). אז אמר יחזקאל **"וַתְּבֹא בִי רוּחַ כְּאֶשֶׁר דָּבַר אֵלַי וַתַּעֲמֵדְנִי עַל רַגְלִי וְאָשְׁמַע אֶת מְדַבְּרֵי אֵלַי"** (יחזקאל ב, א), **"וַתְּבֹא בִי רוּחַ"** – הוא הכוח שנתן לי הקב"ה להעמיד אותי על רגלי ונקרא בשם **"רוח"**. ובהיותי עומד **"וְאָשְׁמַע אֶת מְדַבְּרֵי אֵלַי"** בנבואה, ולא נפלתי ברעדה כדרך הנביאים. ומה שאמר יחזקאל הנביא **"וְאָשְׁמַע אֶת"** כוונתו ששמע דברים ברורים מהאות **"א"** עד האות **"ת"**. וגם כוונתו בתיבה **"אֶת"** לשכינה שזה כינויה שהיא סוד האותיות (מראות יחזקאל: לר' יוסף חיים מבגדד סימן ב' דף ו' ד"ה ויאמר אלי בן אדם). **יחזקאל חיזק את הרגלים הרופפות של קין ולכן נאמר לו לעמוד על רגליו** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה ושם בשער הגלגולים) **וכפי שנרמז בשמו 'יחזקאל בן בוזי' שעולה בגמטריא 'רגל'** (מראות יחזקאל: סימן ב' דף ו' ד"ה ונראה בסי"ד לומר) (להרחבה בענין דרך מראה הנבואה ראה אחד ממאמריו לפרשת שופטים – 'הנבואה בעם ישראל').

אשתו של יחזקאל היתה גלגול אשתו של הבל ובמותה התכפר לקין

ה' פגע ביחזקאל ולקח ממנו את אשתו במגיפה שנאמר **"בֶּן אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמֶּךָ אֶת מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפָּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלֹא תִבּוֹא דְמַעַתָּה: הַאֲנִיךְ דִּם מֵתִים אֲבָל לֹא תַעֲשֶׂה פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ וְנִעְלֶיךָ תֵּשִׁים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעֲטֶה עַל שִׁפְסָם וְלֹא תִבְכֶּה אֲנָשִׁים לֹא תֹאכַל: וְאֲדַבֵּר אֶל הָעָם בְּבִקְרָה וְתִמַּת אֲשֵׁתִי בְּעָרְבִי וְאֶעֱשֶׂה בְּבִקְרָה כְּאֶשֶׁר צִוִּיתִנִי"** (יחזקאל כד, טו-יח). **כי אשתו של יחזקאל היתה גלגול התאומה היתירה של הבל אשר קין הרג בעבורה את הבל אחיו בגלגול קודם** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה גם בזה תבין, 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה והנה יחזקאל, 'אהבת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ בתחילת הפטרת ויגש ד"ה ויהי דבר ה' אלי לאמר) **והוא לקחה לאשה בגלגול זה כי היתה קשורה אל חלקו. אך היות שלא היתה אשתו ממש** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה גם בזה תבין, 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה והנה יחזקאל) **כאשר לקחה בגלגול קין, לכן עתה בגלגול יחזקאל אמר לו הקב"ה **"בֶּן אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמֶּךָ אֶת מַחְמַד עֵינֶיךָ"**** (יחזקאל כד, טו) **כדי לתקן את חטא קין** ('אהבת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ בתחילת הפטרת ויגש ד"ה ויהי דבר ה' אלי לאמר). **ובמותה אכן נתקן לו העוון שהרג את הבל בעבור התאומה היא** (ישער הפסוקים: להאריי ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם' ד"ה גם בזה תבין, 'ליקוטי נביאים: להאריי ז"ל ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך' ד"ה והנה יחזקאל).

משום כך ה' קרא לאשתו של יחזקאל בשם **"מַחְמַד עֵינֶיךָ"** שנאמר **"בֶּן אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמֶּךָ אֶת מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה"** (יחזקאל כד, טו) כי זה בא לו על **שחמד** אותה קין ולקחה מן הבל אחרי שהרגו. וגם התיבות **"אֶת מַחְמַד"** הוא צירוף אותיות **"תֵּאִם חֲמַד"** כלומר שהוא חמד את התאומה של הבל. ולכן היא מתה דווקא ב"מַגֵּפָה" שהוא אותיות **"גם-פָּה"**, כאשר תיבת **"גם"** הכוונה לחיתוך, כמו התיבה **"גוֹמֵם"** בלשון המשנה (ראה משנה כלאים ב, ד ובבבא ר' עובדיה מברטנורא שם), כלומר שעבור התאומה קין **חתך** והרג את אחיו הבל בפיו בגלגולו הקודם, ועתה בגלגול

יחזקאל שהוא בא לתקן את עוון קין היא לא התקיימה אצלו אלא מתה במגיפה שלא כדרך מיתה של העולם. וזה הטעם שהקב"ה ציוה אותו לא לספוד ולא לבכות עליה שנאמר "בן אדם הנני לקח ממך את מגיפה ולא תספד ולא תבכה ולא תבוא דמענתך: האנק דם מתים אבל לא תעשה פארך חבוש עליך ונעליך תשים ברגליך ולא תעטה על שפם ולחם אנשים לא תאכל" (יחזקאל כד, טז-יז), וכל זה להורות שהיא איננה אשתו ואינה שלו (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים מבגדד סימן כד דף י"ד"ה בן אדם הנני).

יחזקאל תיקן את פגם היסוד שחטא בו קין. ונרמזו תיקונו בפסוק "והאדם ידע את חנה אשתו ונתהר ונתלד את קין ונתאמר קניתי איש את ה' ה' (בראשית ד, א), כאשר התיבה "איש" עם עוד שלוש כנגד האותיות יוצא בגמטריא 'יחזקאל בן בוזי הכהן' עם הכולל, לרמז כי הוא יתקן את פגם קין (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים מבגדד דף ו"ד"ה ועוד נראה לי ב"ד). ולכן כאשר הקב"ה ביקש מיחזקאל שיכין את מאכלו על גחלים של גללי צואת אדם (ראה יחזקאל ד, יב ומצודת דוד' שם) (ותנופה חיים לר' חיים פאלאגיי על ספר יחזקאל סעיף ה סימן ו) כסימן לישראל שהיכן שישלחם בגולה לחמם יהיה מאוס כי לא יוכלו לשומרו בנקיות (מצודת דוד' יחזקאל ד, יא), אז יחזקאל ענה לו "ואמר אהה אדני יהוה הנה נפשי לא מטמאה ונבלה וטרפה לא אכלתי מנעורי ועד עתה ולא בא פני בשר פגול" (יחזקאל ד, יז), וכוונתו כי מי שמטמא את פיו באכילות אסורות הרי הוא בא גם לידי פגם בברית קודש, והיות שמנעוריו ועד עתה לא בא בפיו בשר פגול ולא טימא את ברית הלשון לכן הוא נקי גם בברית קודש מטומאת קרי (ותנופה חיים לר' חיים פאלאגיי על ספר יחזקאל סעיף ה סימן ו), וכל שכן שלא יאכל צואת אדם שהיא מזון 'הקליפות' וה'חיצונים' אחרי שהוא כבר נלחם עמם מלחמה גדולה ודחה אותם וסילקם בכוח וטורח גדול שלא יחטאו אותו, כשביקשו להחטאו בקרי היות שבא מטיפות אדם הראשון (ובן יהודעי למחבר הבן איש חי מסכת חולין דף לו ע"ב ד"ה שלא הרהרת).

כאשר ה' יתברך שאל את קין "אי הקל אחיך" (בראשית ד, ט) הוא קלקל וענה "לא ידעתי השמר אחי אנכי" (בראשית ד, ט) (בראשית רבה יט, יא). לכן הקב"ה הקיש על קננו של יחזקאל על מנת לתקן את חטא הדיבור של קין (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים דף ו"ד"ה ונראה לכן קראו בן בוזי) ומצא אותו טוב (בראשית רבה יט, יא), כי כאשר שאל את יחזקאל הנביא "בן אדם התיקנינה העצמות האלה" (יחזקאל לו, א), ענה לו יחזקאל כהוגן "ואמר אדני יהוה אמתה ידעתי" (יחזקאל לו, א) (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים דף ו"ד"ה ונראה לכן קראו בן בוזי). וזיכוכו של קין אצל יחזקאל רמוזים בשם 'יחזקאל' שיש בו אותיות 'אל-חי' ונשארות אותיות אמצעיות "ק ראשי תיבות 'זיכך קין'. וכן כאשר עושים את שם 'יחזקאל' במילואו כך יוד חית זין קוף אלף למד' אז כולו יוצא בגמטריא 'תיקן לעון קין' (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים דף ה"ה ונראה לרמזו בשם הטוב). לכן יחזקאל בן בוזי הכהן שתיקן את קין, זכה וקיבל בחזרה את הבכורה והכהונה שהפסיד קין (ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה וגם בזה תבין).

ה' יתברך גילה ליחזקאל כי יום עשרה בטבת מסוגל לתשובה ותענית שנאמר "ויהי דבר ה' אלי בשנה התשיעית בחדש העשירי בעשור לחדש לאמר: בן אדם כתב לך את שם היום את עצם היום הזה סמך מלך בבל אל ירושלם בעצם היום הזה" (יחזקאל כד, א-ג). והיום הזה מוכן לכך מימי בראשית בגזירת קין עת שעשה אז תשובה, וכן הוא שמור לדורות. וכיון שעיקר תשובתו של קין היה ביום השבת שעליו נאמר ליחזקאל "היום" (יחזקאל כד, ב) כנגד "מזמור שיר ליום השבת" (תהלים צב, א), לכן יחזקאל הצטוו "בעצם היום הזה" כלומר שאף אם יהיה יום עשרה בטבת בשבת יתענו בו לפי שגמר התשובה תלויה בו (יערות דבשי לר' יהונתן אייבשיץ חלק ב ט' בטבת ד"ה ולהבין יותר). ועוד נרמזו תיקונו של קין בגלגול יחזקאל הנביא בפסוק "כי שבעתים יקם קין" (בראשית ד, כז), "שבעתים" – הוא אותיות 'שמע בית' לומר שמי שעתיד לשמוע נבואה על בית המקדש השלישי הוא יעשה קימה לקין לתקנו (מראות יחזקאל לר' יוסף חיים מבגדד דף ו"ד"ה ועוד נראה לי ב"ד).

יחזקאל התנבא על בית המקדש השלישי שאז יתוקן עונו של קין

קין הפסיד במעשיו את הבכורה שהיא מעלת הכהונה. אך לעתיד לבוא שיטהרו לגמרי כל הנשמות שהן מצד קין (ספר הגלגולים להארי"י ז"ל פרק כג ד"ה עוד טעם אמר, ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין), תחזור אליהן כהונתם (ספר הגלגולים להארי"י ז"ל פרק כג ד"ה עוד טעם אמר, ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין). ואז הכהנים שהם שורש הבל מצד החסדים ייקחו את עבודת הלויים במקדש, ואילו הלויים שהם שורש קין מצד הגבורות ייקחו את עבודת הכהנים במקדש. ובזה יחזור קין לבכורתו (ליקוטי נביאים ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך ד"ה והנה יחזקאל) ויתקיים בו "הלוא אם תיטיב שאנת" (בראשית ז, ז) (ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין) כי "שאנת" היא הבכורה והכהונה כפי שנרמז על ראובן "יתר שאנת ויתר עז" (בראשית מט, א) ותרגם אונקלוס "לך הנה הנה לְמַסַּב תְּלַתָּא חוּלְקִין בְּכִירוּתָא פְּהִנְתָּא וּמְלֻכוּתָא" (אונקלוס בראשית מט, א) שפירושו "לך היה ראוי לקחת שלושה חלקים – בכורה כהונה ומלכות", כאשר התיבה "עז" בפסוק היא המלכות שנאמר "ויתן עז למלכו" (שמואל א' ב, ז). ועוד על "שאנת" נרמז אצל אהרן שנאמר "וישא אהרן את ידיו" (ויקרא ט, כב) שהיא הכהונה (ספר הגלגולים להארי"י ז"ל פרק כג ד"ה עוד טעם אמר).

הכהונה תעבור ללויים רק לעתיד לבוא אחרי שיתוקן שורש קין (עפ"י ספר 'צמח דוד' למחבר שו"ת 'בית דוד' חלק א פרשת בראשית דף יז ע"א ד"ה ובוה יובן מ"ש במדרש). לכן לא התנבא על העבודה הזאת שום נביא אלא יחזקאל, לפי שהוא היה משורש קין (ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין, ליקוטי נביאים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך ד"ה והנה יחזקאל) ובחינתו (ספר הגלגולים להארי"י ז"ל פרק כג ד"ה עוד טעם אמר) ותיקן פגמו ואף זכה להיות בעצמו כהן. הוא זה שהתנבא על שאר שורשו של קין שהם הלויים אשר עתידים להיות כהנים (ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין, ליקוטי נביאים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך ד"ה והנה יחזקאל) וכנגדם הכהנים יהיו לויים כפי שנאמר "והפכהנים הלויים בני צדוק אשר שָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשֵׁי בְּתוּעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַלֵּי הַמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתִּנִּי" (יחזקאל מד, טו) (ליקוטי נביאים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל על הפסוק 'בן אדם עמוד על רגליך ד"ה והנה יחזקאל). "והפכהנים הלויים בני צדוק" – שיחזקאל הנביא קרא לכהנים בני צדוק בשם לויים, מה שלא מצינו בשום מקום אחר שהכהנים יקראו בשם לויים (ישער הפסוקים להארי"י ז"ל על ספר יחזקאל סימן כ על הפסוק 'ויאמר אלי בן אדם ד"ה גם בזה תבין. וראה 'בן יהודעי לר' יוסף חיים מבגדד בתחילת פירושו על מסכת בכורות ד"ה 'ברם הדברי' שיבאר כי בהרבה מקומות יש צירוף 'הכהנים הלויים' אבל בכלם הכוונה לשניהם ולא רק לכהנים כמו כאן. עפ"י באריכות דבריו הנפלאים).

יחזקאל הוסיף להתנבאות על בית המקדש השלישי שהעבודה שם תהיה בבגדי פשתים שנאמר "והפכהנים הלויים בני צדוק אשר שָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשֵׁי בְּתוּעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַלֵּי הַמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתִּנִּי וְעַמְדוֹ לִפְנֵי הַקְּרִיב לִי חִלָּב וְדָם נָאִם אֲדַנִּי יְהוָה: הַמָּה יִבְאוּ אֶל

מקדשי והמה יקרבו אל שלחני לשרתני ושמרו את משמרת: והיה בבוֹאם אל שערי החצר הפנימית בגדי פשתים לקבשו ולא יעלה עליהם צמר בשערתם בשערי החצר הפנימית וּבְיָמָהּ: פְּאֵרֵי פְּשֵׁתִים ?היו על ראשם ומכנסי פשתים ?היו על מתניהם לא יחגרו בַּזָּעַי" (יחזקאל מד, טו-יח). **וכוונת יחזקאל היה להתנבא על כך שיתוקן פגם קין** (יספר הליקוטים להארי"י ז"ל סימן ה' ד"ה וז"ש דהע"ה) **שהביא לה' מנחה משאריות של זרע פשתן** (יפרי דרבי אליעזר לרי אליעזר בן הורקנוס פרק כא), כי אז ההנהגה תהיה על ידי הלויים שהם מצד הגבורות ולכן הם ילבשו "פְּאֵרֵי פְּשֵׁתִים" (יספר הליקוטים להארי"י ז"ל סימן ה' ד"ה וז"ש דהע"ה) כי יחזרו להשתמש בפשתן שהיה בקרבן קין (טור ברכות ל"ו חיים הכהן על שו"ע הלכות יום טוב סימן תקטז אות ג) והוא סימן לתיקונו העתידי של קין (פירוש הגרי"א ליספרא דצינוטאי פרק ד' ד"ה ולעתידי יתוקן קין, 'צמח דוד' למחבר שו"ת בית דוד חלק א פרשת בראשית דף יז ע"א ד"ה וז"ה יובן משי"ה בכנפי יונה).

יחזקאל הנביא סבל עבור חטאיהם של ישראל שהיו דומים לחטאו של קין

בזמן בית המקדש הראשון עם ישראל תפסו בידם את עוונותיו של קין ושפכו את דם אחיהם כפי שהוכיחם יחזקאל הנביא "כִּי דָמָה בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל צַחִיחַ סַלְעַ שְׁמֵתָהוּ לֹא שִׁפְכָתָהוּ עַל הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עֹפֶר: לְהַעֲלוֹת חֶמְהָ לְנִקְם נֶקֶם נִתְתִּי אֶת דָּמָה עַל צַחִיחַ סַלְעַ לְבִלְתִּי הַכְּסוֹת: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִי"ה אִי עֵיר הַדְּמִים גַּם אֲנִי אֲגַדִּיל הַמְדוּרָה" (יחזקאל כד, טו-טז). וכך היה בתוך ישראל את עוון הרציחה וגם השנאה איש לאחיו של קין, עד שבעונות הרבים גדל עוונם מנשוא ונגזר עליהם גלות להיות נעים ונדים בארץ כדי לכפר על פשעם. ונמצא כי כמו שנגזר על קין גלות שנאמר "כִּי תַעֲבֹד אֶת הָאֱדָמָה לֹא תֹסֵף תֵּת פָּחָה לָךְ נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ: וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא: הֵן גִּרְשָׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֱדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נַע וְנָד בְּאָרֶץ וְהָיָה כֹל מִצְאֵי יְהַרְגֵנִי" (בראשית ד, יב-יד) כך בעונות הרבים נגזר גם על בית ישראל גלות שנאמר "הַפִּיצוּתִי אוֹתְךָ בְּגוֹיִם וְזָרִיתִיךָ בְּאָרְצוֹת וְהִתְמַתִּי טְמֵאָתְךָ מִמֶּךָ: וְנִחַלְתָּ בְּךָ לְעֵינֵי גוֹיִם וְיִדְעֶתָ כִּי אֲנִי יְהוָה" (יחזקאל כב, טו-טז) (יערות דבשי לרי יחונתן אייבשיץ חלק ב' דרשה לטי בטבת ד"ה ולהבין יותר).

ישראל חטאו בארץ ישראל במשך ארבע מאות ושלשים שנה מעת כניסתם לארץ (זרע ברך' לרי ברכיה בוך מהדורה שניה פרשת בהר דף סד ע"א ד"ה אכן ר' אבהו), **שלוש מאות תשעים שנה** היו סך שנות עוונותם משעה שנכנסו לארץ עד שגלו עשרת השבטים, **וארבעים שנה** הוסיפו בני יהודה להכעיס לפניו יתברך משעה שגלו השבטים עד חורבן ירושלים (רש"י ויקרא כו, לה). **הקב"ה ציוה את יחזקאל להצטער בשביל עוון ישראל** (זרע ברך' לרי ברכיה בוך תלמידי 'המגלה עמוקות' מהדורה שניה פרשת בהר דף סד ע"א ד"ה אכן ר' אבהו) **ולשאת עליו את עוונם** (ימראות יחזקאל למחבר היבן איש חי' דף ט' ד"ה ואתה שכתב על צדך השמאל) **על ידי שישכב על צדו השמאלי שלוש מאות ותשעים יום** וכן ישכב על צדו הימני ארבעים יום, וכל יום יכפר כנגד שנה אחת של עוונות ישראל שנאמר "וְאֵתָה שָׁכַב עַל צִדְךָ הַשְּׂמָאֲלִי וְשָׁמַתָּ אֶת עֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָם: וְאֲנִי נִתְתִּי לָךְ אֶת שְׁנֵי עֲוֹנֵם לְמִסְפָּר יָמִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנִשְׂאָתָּ עֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְכִלִּיתָ אֶת אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל צִדְךָ הַיָּמִנִי שְׁנֵית וְנִשְׂאָתָּ אֶת עֹן בֵּית יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה נִתְתִּי לָךְ" (יחזקאל ד, ט-י) (רש"י ויקרא כו, לד).

והטעם שיחזקאל היה צריך לכפר על עוון ישראל ולשכב על צדו משך אותם הימים, כי כל הנשמות של הנבראים בעולם היו כלולות באדם הראשון ותלויות בו, וקין והבל בניו היו כנגד שתי כתפיו, קין שהוא בגבורה כנגד כתף שמאל והבל שהוא בחסדים כנגד כתף ימין. לכן כאשר אדם פוגם בחטאו של קין אזי הוא פוגם בכתף שמאלי אך גם מעט בכתף הימני שנפגם מחמת הכתף השמאלי. ומשום כך יחזקאל הנביא שתיקן את עוון פגם קין בכתף השמאלי היה צריך לשכב זמן רב על כתפו השמאלי שהוא עיקר הפגם כפי שצָוָה על ידי ה' יתברך "וְאֵתָה שָׁכַב עַל צִדְךָ הַשְּׂמָאֲלִי וְשָׁמַתָּ אֶת עֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָם: וְאֲנִי נִתְתִּי לָךְ אֶת שְׁנֵי עֲוֹנֵם לְמִסְפָּר יָמִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנִשְׂאָתָּ עֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל" (יחזקאל ד, ט-י). אך כיון שגם כתף ימין קצת נפגמה מחמת הכתף שמאלי לכן הוא הוצרך לשכב מעט גם על כתפו הימנית שנאמר "וְשָׁכַבְתָּ עַל צִדְךָ הַיָּמִנִי שְׁנֵית וְנִשְׂאָתָּ אֶת עֹן בֵּית יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם" (יחזקאל ד, י) (ימראות יחזקאל למחבר היבן איש חי' דף ט' ד"ה ואתה שכתב על צדך השמאלי מהארי"י ז"ל).

בדור של יחזקאל הנביא התייאשו ישראל מן הגאולה (צמח דוד' למחבר שו"ת 'בית דוד' הפטרת שופטים דף פב ע"ב ד"ה יחשף ה' את זרועי מהזוהר). **לכן כאשר הם ירדו לגלות בבבל, נפתחו השמים** (וזהו פרשת שמות דף ב' ע"ב ד"ה כד נחתו לבבל) **ביום חג השבועות** (יילקוט חדשי' ערך גלות אות טו, 'ימראות יחזקאל' דף ד' ד"ה ויחלחל לראש אודיע להקוראי' והובא בסוף ספר 'עוד יוסף חי' דרשות) **ושרתה הנבואה הקדושה על יחזקאל הנביא, והוא ראה את כל מעשה המרכבה** (וזהו פרשת שמות דף ב' ע"ב ד"ה כד נחתו לבבל) שנאמר "וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעֵי בְּחֻמְשָׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר בְּנִתְחוֹ הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים" (יחזקאל א, א). אז הוא אמר לישראל "הרי הקב"ה נמצא כאן בבבל וכל צבא השמים ומרכבותם באים לדור ביניכם!" אך ישראל לא האמינוהו עד שגילה להם את כל מה שראה במראה האלקים. וכיון ששמעו כך ישראל הם שמחו ולא קָשׁוּ בכלל על גלותם לפי שידעו כי הקב"ה לא עוזב אותם (וזהו פרשת שמות דף ב' ע"ב ד"ה כד נחתו לבבל) **והוא נמצא עמהם בגלותם** (צמח דוד' פרשת האוינו דף צב ע"ב ד"ה ע"י מה שחזר, 'יילקוט חדשי' ערך גלות אות טז), **וידעו שהם עדיין חביבים לפניו יתברך והוא עתיד לשוב ולגאול אותם כמו שעשה במצרים** (חזוהי דודי' לרי דוד חזן על התהלים מזמור פב ד"ה או אפשר במישי רז"ל). **וכן יהיה במהרה בימינו, אמן.**

ניתן לקבל את העלון בדוא"ל מידי שבוע, נא לשלוח בקשה לכתובת הבאה:
alon.torat.haim@gmail.com
ניתן ליצור קשר לתרומות עבור העלון וכן הנצחות והקדשות בדוא"ל הנ"ל או בטלפון נייד: 052-7675933 תזכו למצוות!

העלון לרפואת פינחס בן אסתר הי"ו נא להתפלל לרפואה שלימה של הילדה מעיין בת נעמי קרן תחי' שתחזור לביתה בריאה ושלימה!

העלון לעילוי נפש רוח נשמה מרדכי בן מרים ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של עובדיה בן רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של מוריה בת רחל וזלנה הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של ר' פנחס בן סימני סימנה הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של עובדיה בן רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של יצחק בן יהודית ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של משה בן מרים הי"ו וכל בני משפחתו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נפש רוח נשמה של משה בן מרים הי"ו וכל בני משפחתו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת סופי בת אליזבתה הי"ו ליאת בת סופי הי"ו מעיין בת ליאת הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת משה בן מרים הי"ו וכל בני משפחתו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.

העלון גם להצלחת יפה בת מיר הי"ו נפתלי בן מיר הי"ו ת.נ.צ.ב.ה.